

20. september 2021

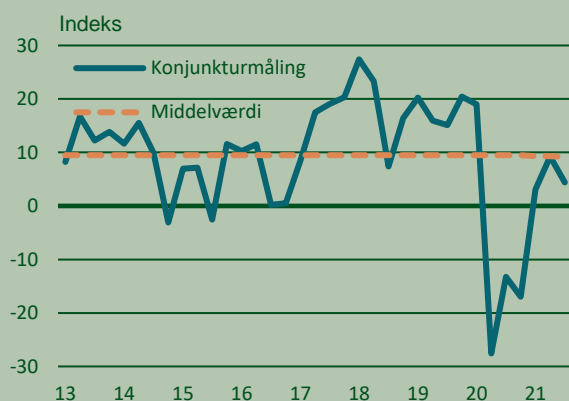
Mindre fald i forventningerne i fødevareklyngen

Martin Kristian Brauer mkbr@lf.dk

- *Konjunkturbarometeret for fødevarevirksomhederne vender i 3. kvartal 2021 pilen nedad*
- *Udviklingen afspejler et fald i forventningerne til produktion og investeringer*
- *Den største udfordring for produktionen er fortsat stigende råvarepriser. Især foder- og energipriserne er steget markant.*

Konjunkturbarometeret for virksomhederne i fødevareklyngen vender i 3. kvartal 2021 pilen nedad og forventningerne ligger igen en smule under gennemsnittet for de seneste 8 år. Udviklingen skal ses i lyset af en lang periode med stigende forventninger i kølvandet på lavpunktet i 1. kvartal 2020.

Konjunkturbarometer for fødevarevirksomhederne

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

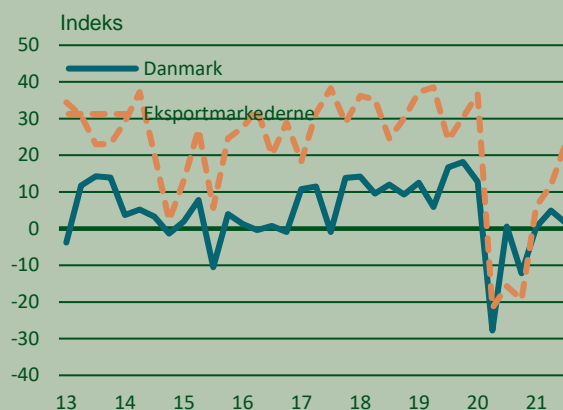
De danske fødevarevirksomheder har generelt klaret sig godt under pandemien. En lukket servicebranche har dæmpet afsætningen, især af højværdivarer, men de danske virksomheder har i høj grad været i stand til at finde nye kanaler til at sælge deres produkter.

Det er især forventningerne til investeringer og produktion i Danmark, der trækker nedad. 20 pct. af virksomhederne forventer en faldende produktion i Danmark, og af disse forventer 2 ud af 3 at reducere den med mere end 10 pct.

Virksomhedernes forventninger til efterspørgslen på eksportmarkederne går dog frem. Halvdelen af virksomhederne forventer nu at øge deres

afsætning i udlandet, mod blot 30 pct. i 2. kvartal. Det giver også udslag i forbedrede forventninger til indtjeningen det næste år, som for første gang siden begyndelsen af 2020 er positive.

Indeks for forventninger til efterspørgslen i Danmark og på eksportmarkederne

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Af produktionsbegrænsninger er det som i forrige kvartal fortsat høje priser på råvarer, der presser fødevarevirksomhederne. Således melder over halvdelen af fødevarevirksomhederne, at stigende priser på råvarer er en begrænsende faktor i produktionen.

For eksempel er olieprisen steget godt 47 pct. i 2021, men også foderpriserne er steget. Købspriserne på raps og foderhvede er steget hhv. 30 og 11 pct. siden januar.

Også fragtomkostningerne er steget betydeligt i de seneste par måneder. Prisen på at fragte en 20 fods container er steget fra 2.870 dollar i januar til 4.568 dollar i starten af september. Det er en stigning på 59 pct. Udviklingen skyldes især

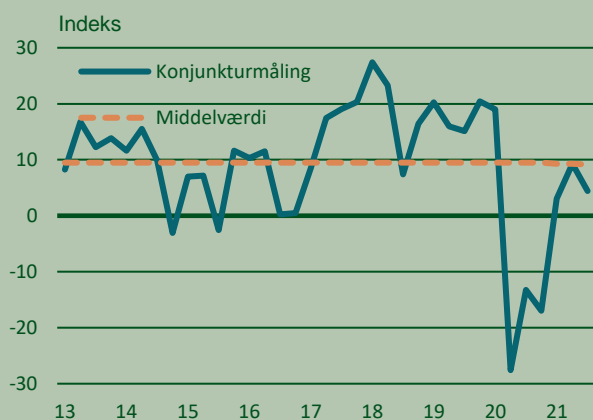
kapacitets-udfordringer hos de globale fragtvirksomheder, hvor flaskehalse ved havne i Asien og USA har skabt forsinkelser. Det kan presse indtjeningen, da det bliver dyrere at eksportere varer til udlandet og importere materialer til brug i produktionen.

Der kan være flere forklaringer på de stigende råvarepriser. En vigtig forklaring er, at den globale efterspørgsel på brændsel og energi er steget i takt med, at pandemien er aftaget. Industrien, især i Kina, er i betydelig fremgang og det presser priserne op. Generelt har importefterspørgslen fra Kina i 2021 været højere end normalt.

Højere energipriser kan også presse priser på raps op, da raps, ud over at bruges til foder, også kan bruges til fremstilling af biodiesel, der kan substituere olie som energikilde.

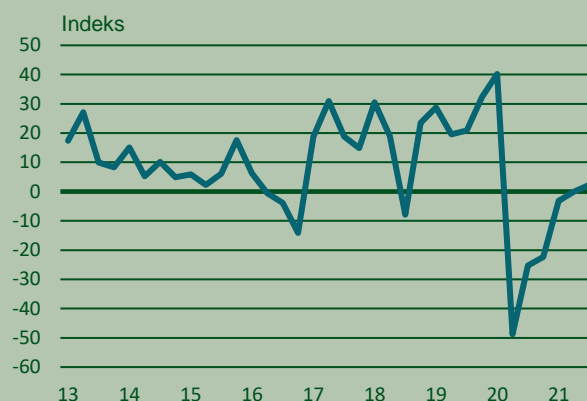
Derudover er mangel på arbejdskraft rykket op på listen over produktionsbegrænsninger. Det skal ses i lyset af en kombination af øget aktivitet som følge af genåbningen af samfundet og en generel tendens på det danske arbejdsmarked med mangel på arbejdskraft, herunder særligt i servicesektoren.

Konjunkturbarometer for fødevarervirksomhederne

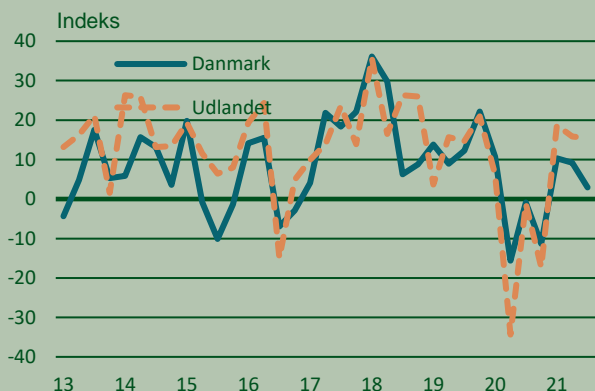
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventninger til virksomhedens indtjening det kommende år

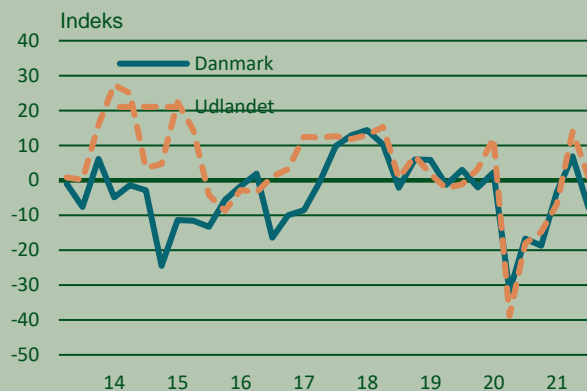
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel.

Indeks for forventningerne til investeringer i Danmark og i udlandet.

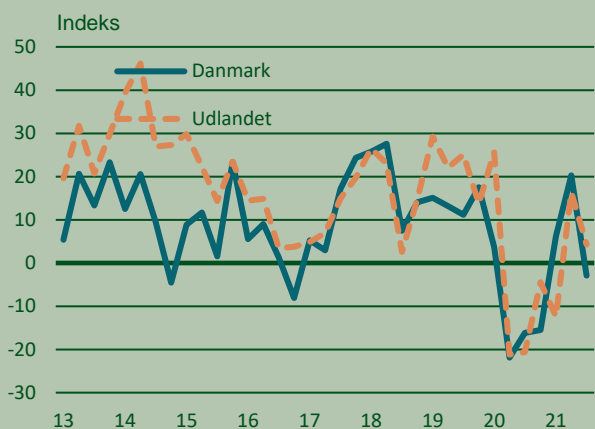
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventninger til beskæftigelsen i Danmark og udlandet

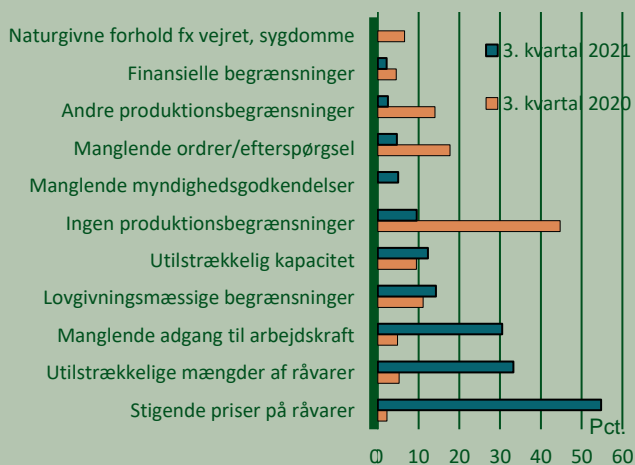
Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Indeks for forventningerne til produktionen i Danmark og udlandet

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Produktionsbegrænsninger

Kilde: Landbrug & Fødevarers virksomhedspanel

Metode for analysen

Landbrug & Fødevarer har i perioden fra 2. august til 10. august gennemført en konjunkturmåling blandt Landbrug & Fødevarers medlemsvirksomheder.

Målingen gennemføres fire gange årligt og blev senest gennemført i 2. kvartal 2021. Medlemmerne omfatter virksomheder inden for mejeri, slagteri, frugt & grønt, fødevaringredienser, udstyr til fødevarerhvervet, agroindustrielt udstyr til landbrugsproduktionen samt andre virksomheder, som har tæt tilknytning til fødevarerhvervet.

Denne analyse omfatter udelukkende de fødevarerproducerende virksomheder. Målingen foretages blandt 85 fødevarer virksomheder, hvoraf 24 har svaret i dette kvartal. Landbrug & Fødevarer foretager også en lignende måling blandt de agroindustrielle virksomheder.

Analysen måler på en række relevante parametre i forhold til de aktuelle konjunkturer. Det gælder forventningerne til produktion, efterspørgsel, resultat, beskæftigelse, investeringer og produktionsbegrænsninger. Resultaterne af konjunkturspørgsmålene er blevet vægtet på baggrund af virksomhedernes omsætning.

Konjunkturbarometeret er beregnet ved at vægte de seks indeks for hhv. produktionen i DK, resultatet i DK, efterspørgslen fra DK, efterspørgslen fra udlandet, investeringer i DK og beskæftigelsen i DK. De seks indeks er vægtet med 1/6 til produktion, resultat, investeringer og beskæftigelse, 2/9 til efterspørgsel fra udlandet og 1/9 til efterspørgsel fra DK.

Barometeret måler forventningerne til de kommende fire kvartaler ift. den tilsvarende periode et år tilbage. Barometeret kan svinge fra -100 til 100.